

M u i s t i o

Monthly Bulletin'in uudistamisesta.

Yleisiä periaatteita.

Monthly Bulletin nykyisessä muodossaan kaipaa uudistamista sekä sisältönsä että ulkoasunsa puolesta. Uudistaminen olisi suoritettava kokonaisratkaisuna pitäen silmällä lehden muokkaamista sellaiseen asuun, joka täyttäisi tarkoituksenmukaisuuden, esityksellisen selvyuden ja aistikkuuden vaatimukset mahdollisimman pitkäksi ajaksi eteenpäin.

Keskuspankin julkaisuna ja jatkuvasti ainoana ulkomaille leviävänä virallislouonteisena taloudellisena informaatiolehtenä Monthly Bulletin'in olisi pystyttävä antamaan lukijalle olennaisilta kohdiltaan varsin täydellinen kuva Suomen talouselämän kehityksestä, nimenomaan keskuspankin näkökulmasta katsottuna.

Esityksellisesti olisi syytä kiinnittää erityistä huomiota helposti luettavuuden lisäämiseen mm. kuviota käyttämällä. Toisaalta tilasto-osastossa esitettävien taulukkojen olisi kuitenkin oltava niin seikkaperäiset, että lukijalla on niiden pohjalla mahdollisuus tärkeimpien tilastollisten aikasarjojen seuraamiseen

Ulkoasu ja taitto.

1. Bulletinin koko ja paperilaatu ehdotetaan säilytettäväksi ennallaan. Olisi kenties syytä uudelleen harkita mahdollisuutta painaa osa painoksesta lentopostipaperille jakelun nopeuttamiseksi.

2. Sivumäärä pysytettäisiin normaalisti kahden painoarkin, ts. 32 sivun suurisena.

3. Kansilehti parantaisi ulkoasua ja käsittelykestävyyttä.

4. Painoasun parantamiseksi olisi siirryttävä uuteen, hieman pienempään kirjasinlajiin. Samalla olisi tekstiosaston rivien

välejä suurennettava, viiva poistettava palstojen välistä sekä levennettävä marginaalia. Mikäli Valtioneuvoston kirjapaino ei pystyisi uudistuksia toteuttamaan, tulisi harkittavaksi toiseen painoon siirtyminen.

5. Taittojärjestys säilytettäisiin ennallaan, ts. artikkeliosasto pidettäisiin tilasto-osaston jäljessä. Tätä yleisestä käytännöstä poikkeavaa menettelyä voidaan perustella sillä, että Monthly Bulletin'in tärkein tehtävä on ajankohtaisen taloudellisen informaation antaminen. Taloudellinen katsaus ja kuvioiden elävöitetty tilasto-osasto muodostavat tällöin kokonaisuuden ja lehden "ytimen". Erityisiä kysymyksiä käsittelevät artikkelit ovat tämän rinnalla vain täydentävää aineistoa.

Taloudellinen katsaus.

Alussa olevaa taloudellista katsausta voitaisiin nykyisestään jonkin verran laajentaa. Sisällöltään se olisi kuitenkin periaatteessa pysytettävä entisellään. Katsauksessa käsiteltäisiin näin ollen vain sellaisia kysymyksiä, jotka kulloinkin ovat ajankohtaisia ja joista on jotakin uutta esitettävissä.

Esityksen havainnollistamiseksi ja ilmavuuden lisäämiseksi voitaisiin katsauksessakin käyttää pieniä kuvioita ja asetelmia.

Puolivuosittain (mahd. neljännesvuosittain) olisi syytä laatia taloudellinen "general survey". Samalla voitaisiin luopua nykyisestä, artikkelin muodossa olevasta vuosikatsauksesta.

Taloudellisen kuukausikatsauksen normaalipituus olisi 3 painosivua, yleiskatsauksen 6 sivua.

Tilasto-osasto

1. Tauluston painotus. Tilastotaulujen olisi annettava a) täydellinen kuva Suomen Pankin tilan kehityksestä, b) hyvä yleis-

katsaus rahamarkkinoiden kehitykseen, c) hyvät tiedot ulkomaankaupan kehityksestä sekä d) valtiontalouden ja muun kotimaan talouden kehityksestä sellaiset tiedot, joiden nojalla lukija voi muodostaa itselleen käsityksen kulloisestakin suhdannetilanteesta.

2. Taulujen jäsentely. Taulut olisi laadittava siten, että ne nimenomaan Suomen Pankin ja rahamarkkinoiden osalta muodostaisivat yhtenäisen kokonaisuuden ja tarjoisivat tiedot jo valmiiksi koottuina ja yhdisteltyinä, niin että analyyttisten johtopäätösten teko olisi helppoa.

3. Kuviot. Suuri paino olisi pantava sille, että tiedot olisivat helposti ja nopeasti "luettavissa". Tässä tarkoituksessa esitetystä olisi havainnollistettava kuviolla, jotka sijoitettaisiin tilastotaulujen väliin asianomaisiin kohtiin. Kuviot esittäisivät toisaalta yhteenvetoja esitetyistä tauluista, toisaalta lisäerittelyjä tauluihin. Eräät tiedot (esim. työttömyyden kehitys) voitaisiin esittää pelkästään kuvioiden muodossa. - Nykyiset pylväskuviot, jotka on julkaistu kaksi kertaa vuodessa, jätetään pois.

4. Tilastosarjojen pituus. Tilastosarjojen pituus ratkaistaan kussakin tapauksessa erikseen katsoen sarjan luonteeseen ja sen käyttötarkoitukseen. Joissakin tauluissa (esim. hintaindeksit) on tarkoituksenmukaista esittää lukuisasti aikaisempia vuositietoja, toisissa tapauksissa taas (indikatiiviset lyhyen tähtäimen sarjat, esim. kuormatut rautatievaunut) vuositietojen esittäminen ei ole laisinkaan tarpeen. Valinta kuukausilukujen ja vuosilukujen välillä jätetään myös riippuvaksi taulun luonteesta - tai siihen mahdollisesti liittyvästä kuviosta.

Katsoen siihen, että ulkomaalaisilla on yleensä varsin niukasti tietoja tarjolla Suomesta, sarjoja koetetaan yleensä pitää

kohtuullisen pitkinä tilan sallimissa puitteissa.

5. Painoasu. Yleispyrkimyksenä on tilasto-osaston saaminen nykyistä ilmavammaksi ja havainnollisemmaksi. Tässä tarkoituksessa on kullekin sivulle tulevaa numeromäärää vähennettävä ja sarakkeiden ja taulukkojen välejä, kenties marginaaliakin, lisättävä. Useimpien taulujen muoto tulisi muutettavaksi siten, että vuodet ja kuukaudet esitetään allekkain eikä vierekkäin. Väljyyden lisäämiseksi olisi edelleen lähdeviittaukset koottava omaksi ryhmäkseen tauluston loppuun. Sivujen yläreunassa olisi ilmoitettava ryhmäotsikko.

Tilasto-osaston sisällys.

Tarkkaa ja yksityiskohtaista suunnitelmaa tilasto-osaston sisällytettävistä sarjoista ja niiden erittelyistä sekä kuvioista ei vielä tässä vaiheessa ole katsottu asianmukaiseksi tehdä. Seuraava yhteenveto sisältää lähinnä vain ne asiat, jotka tulisivat sarjoina ja/tai kuvioina esitettäväksi, sekä olennaisimmat muutokset tähän asti julkaistuihin tauluihin.

Taulun
nykyinen
numero

I. SUOMEN PANKKI

1-2	a. Tilailmoitus viikottain siinä muodossa, jossa se virallisesti julkaistaan.
3-6	b. Tärkeimpien tilaerien kehitys. Nykyisistä irrallisista sarjoista luovutaan. Niiden sijasta esitetään tärkeimpien pääryhmien, nim. valuuttavarannon, luotonannon rahalaitoksille, luotonannon liikkeille, luotonannon valtiolle ja setelistön kehitys tarpeellisine erittelyineen.
uusi	c. Ehdollisesti: valuuttavarannon jakaantuminen valuuttaryhmitäin (maist.Aspin tilasto). Voidaan myös esittää markkina-katsauksen yhteydessä.
7	d. Valuuttakurssit
uusi	e. Ehdollisesti: matkakurssit

II. RAHAMARKKINAT

8-9,12-15

a. Rahalaitoskohtaisesta pääjaottelusta luovutaan. Sen sijasta esitetään kaikkien rahalaitosten ottolainaus yleisöltä ja antolainaus yleisölle, eriteltynä rahalaitosryhmittäin.

10-11

b. Taulut jätetään pois, koska liikepankkien valuuttasääntävillä on kovin pieni merkitys. Tarvittaessa tietoja esitetään markkinakatsauksessa.

uusi

c. Rahalaitosten kassat ja saatavat Suomen Pankista.

uusi

d. Suunnitteilla oleva yhteenvetotaulu rahantarjonnasta ja rahavirroista kansantalouden eri sektoreissa.

III. VAKUUTUSLAITOKSET JA PÖRSSI

16

a. Nykyinen taulu pois ja tilalle vakuutusmaksurahastojen kehitys.

17-18

b. Taulut eivät ole luotettavia eivätkä merkitseviä, jonka vuoksi ne jätetään pois.

19-20

c. Pörssevaihtoa esittävä taulu voitaneen jättää pois, mutta osakeindeksit säilytettäneen.

Taulun
nykyinen
numero

IV. VALTIONTALOUS

22

a. Valtion tulot ja menot (nykyisessä muodossaan)

21

b. Valtionvelka (nykyisessä muodossaan)

V. ULKOMAANKAUPPA

23

a. Viennin ja tuonnin arvo ja erotus

uusi

b. Viennin ja tuonnin volyymi- ja hintaindeksit tullihallituksen uuden tilaston mukaan

uusi

c. Vaihtosuhte

24

d. Tuonnin ja viennin arvo eriteltynä tavararyhmittäin

25

e. Tämä eräiden tuontitavaroiden määriä kuvaava taulukko jätetään pois. Sen merkitys on pieni, koska Suomella ei ole mitään domineeraavia tuontiartikkeleita.

26

f. Tärkeimpien vientitavaroiden määrän kehitys. Nykyisestä erittelystä jätetään pois puutalot, tulitikut ja lankarullat. Selluloosaa ei eritellä.

27

g. Tämän taulun korvaa kohdassa b mainittu uusi taulu.

28.

h. Kauppa eri maiden kanssa. Jaottelu maksuryhmittäin eikä maanosittain.

VI. KOTIMAAN TALOUS

uusi

a. Yleinen aktiviteetti. Mercatorin aktiviteetti-indeksi.

29

b. Tukku- ja vähittäiskauppa. Nykyisen taulun sijasta uusi tukku- ja vähittäiskauppatilasto, joka saadaan käyttöön vuoden vaihteessa.

- 31 c. Teollisuustuotanto. Nykyisen taulun sijasta uusi teollisuustuotannon volyyymi-indeksi.
- 32 d. Rakennustoiminta. Nykyisen taulun sijasta uusi rakennustuotantotilasto: valmistuneet rakennukset ryhmiteltyinä käyttötarkoituksen mukaan sekä rakenteilla olevien rakennusten ja myönnettyjen rakennuslupien määrä.
- uusi e. Hakkuut.
- uusi f. Maatalous: meijereiden vastaanottama maito. Sarja perusteltavissa sillä, että maidosta saadut tulot edustavat noin puolta maatalouden saamasta kokonaistulosta.
- 30,33,34 g. Liikenne: meriliikenteessä kuljetettu tavaramäärä, kuormatut rautatievaunut sekä rautateillä kuljetettu tonnikilometrimäärä ja bensiniin myynti (viimeksimainittu sarja kuvaa lyhyellä tähtäimellä maantielikenteen laajuutta). Muilta osin entiset taulut jätetään pois.
- Taulun nykyinen numero
- 35-37 h. Hinnat. Tukkuhintaindeksi ja elinkustannusindeksi sekä ehdollisesti rakennuskustannusindeksi (viimeksi mainitusta jätetään ainakin urakoitsijan indeksi pois).
- uusi i. Palkat. Virallisen tilaston palkkaindeksit, jotka korvataan uusilla indekseillä näiden valmistuttua. Ehdollisesti: palkkasumma kuukausittain ("Suhdamesarjojen" mukaan).
- 38-40 j. Työllisyys. Nykyinen indeksi teollisuuden työtunneista ilman teollisuushaaraajoittelua. Työttömyystilasto kuten nykyisin. Nykyisen työnseisaustaulun sijasta sarja työnseisauksissa menetetyistä työpäivistä.

Artikkelit.

Sääntönä pidettäisiin, että numerossa on vain yksi artikkeli. Aihepiiriltään kirjoitukset olisivat joko rakenteellisia selvityksiä tai käsittelisivät joitakin ajankohtaisesti tärkeitä erikoiskysymyksiä.

Kirjoitukset olisi saatava nykyistä lyhyemmiksi, korkeintaan 5 painosivua käsittäviksi.

Ulkopuolisilta tilattujen ja niiden nimissä julkaistujen kirjoitusten taso on osoittautunut sangen vaihtelevaksi. Tällaisten artikkelien muokkaaminen tarkoituksensa mukaiseen muotoon on arkaluontoista ja vaikeata työtä. Siitä huolimatta olisi pyrittävä entistä korkeamman ja tasaisemman tason saavuttamiseen. Tar-

peen vaatiessa voitaisiin ajatella myös toimituksessa (tutkimuslaitoksessa) laadittujen selvitysluonteisten artikkelien julkaisemista, jos osoittautuu vaikeaksi saada ulkopuolisilta asiantuntijoilta sopivia kirjoituksia.

"Certain particulars about Finland".

Osasto, joka yhdellä tiheästi painetulla petiittisivulla antaa melkoisen määrän Suomea ja maan taloutta valaisevia perustietoja, ehdotetaan säilytettäväksi ja entiseen tapaan sisällytettäväksi joka numeroon. Kokemusten ja saatujen lausuntojen nojalla sen informaatiomerkitys voidaan arvioida varsin suureksi.

Osaston sisällön kohdalla voidaan tehdä eräitä muutoksia, joihin ei kuitenkaan vielä tässä yhteydessä ole katsottu tarpeelliseksi puuttua. Osasto olisi joka tapauksessa pyrittävä pitämään tarkalleen yhden sivun mittaisena.

"Items".

Niinikään näyttäisi tarkoituksenmukaiselta säilyttää osasto, joka sisältäisi "Short notes" eräistä kuukauden varrella sattuneista laajempaa mielenkiintoa herättävistä taloudellisista tapahtumista Suomessa. Tällä tavoin Monthly Bulletin'in säännöllisillä lukijoilla olisi yhteen paikkaan koottuna Suomea koskeva tärkein taloudellinen uutisaineisto.

16.6.1955

Muistion laatimiseen ovat osallistuneet tri Rossi, maisterit Bärlund, Valvanne ja Luukko sekä nti Viberg.